

Івано-Франківський
університет права імені Короля Данила Галицького

Кафедра архітектури та містобудування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчально-
методичної роботи

“ _____ ” _____ 201_ року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ МІСТОБУДІВНОГО АНАЛІЗУ**

Галузь знань: 0601 «Будівництво та архітектура»
напрямок підготовки 6.060102 «Архітектура»
факультет архітектури та будівництва

Івано-Франківськ – 2017 рік

Робоча програма дисципліни ОСНОВИ МІСТОБУДІВНОГО АНАЛІЗУ
для студентів галузі знань 0601 «Будівництво та архітектура», напряму
підготовки 6.060102 «Архітектура». „___” _____, 201_ року - __ с.

Розробник: *викладач Кос С.В.*

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри архітектури та
містобудування

Протокол від “___” _____ 20__ року № ___

Завідувач кафедри архітектури та містобудування

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)
“___” _____ 20__ року

Схвалено Науково-методичною комісією з галузі знань 0601 «Будівництво та
архітектура» Івано-Франківського університету права імені Короля Данила
Галицького Протокол від “___” _____ 201__ року № ___

“___” _____ 20__ року Голова _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

© Івано-Франківський університет права
імені Короля Данила Галицького, 2017 рік

© _____, 2017 рік
(прізвище та ініціали)

**1. Опис навчальної дисципліни
«ОСНОВИ МІСТОБУДІВНОГО АНАЛІЗУ»**

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –6	Галузь знань 0601 «Будівництво та архітектура»	Нормативна (за вибором)	
	Напрямок підготовки 6.060102 «Архітектура»		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): архітектура	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання : <i>містобудівний аналіз ділянки (реконструкція мікрорайону)</i>		Семестр	
Загальна кількість годин - 210			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента –9		Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції
	20год.		год.
	Практичні, семінарські		
	36год.		год.
	Лабораторні		
	-		год.
	Самостійна робота		
124год.	год.		
Індивідуальні завдання: 56год.			
Вид контролю: <i>екзамен</i>			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:2,2.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета - оволодіння принципами і методами містобудівного аналізу як одного із основних компонентів підготовки бакалавра архітектури. Отримання знань, які забезпечують професійну діяльність в галузі архітектури і проектування міського середовища, розроблення найбільш перспективних, екологічно раціональних рішень для завдань планування і благоустрою населених пунктів.

Завдання – володіти навиками інтегрального підходу при формуванні міського середовища, вмінням виявляти містобудівні проблеми регіону, області, міста та інших населених пунктів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

вміти: проводити передпроектний аналіз території для об'єктів нового будівництва, грамотно виконувати містобудівні схеми, креслення, ескізи, рисунки, підбирати і використовувати містобудівні моделі при вирішенні містобудівних проблем.

знати: фактори, які впливають на вибір ділянок для будівництва; основні положення нормативних документів для проектування комплексів у масштабі регіону, міста чи інших населених пунктів; проблематику організації комфортного середовища.

3. Програма навчальної дисципліни «ОСНОВИ МІСТОБУДІВНОГО АНАЛІЗУ»

МОДУЛЬ 1

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. МІСТОБУДІВНИЙ АНАЛІЗ ЯК ПЕРЕДУМОВА УСПІШНОГО ПРОЕКТНОГО РІШЕННЯ

Тема 1. Вступна лекція. Основні положення

Поняття «містобудівний аналіз». Приклади проведення містобудівного аналізу і його графічної подачі в проектах. Системи розселення в Україні. Фізико-географічне районування території України. Етнографічне районування. Соціально-економічне районування.

Тема 2. Соціальні основи розвитку містобудівних систем

Ієрархічні рівні розпланування території в Україні. Місто. Житлове середовище. Виробничі комплекси. Програми соціально-економічного розвитку. Проблеми охорони навколишнього середовища. Проблеми охорони культурної спадщини.

Тема 3. Класифікація завдань містобудівного аналізу

Завдання аналізу і оцінки. Завдання прийняття рішення.

Тема 4. Містобудівний аналіз і прийняття рішень

Передпроектне оцінювання території. Реконструкція міського середовища. Об'єкти нового будівництва. Терміни та джерела проведення містобудівного аналізу. Видача завдання. Аналіз розташування ділянки в структурі міста.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРАКТИЧНЕ ВИРІШЕННЯ ЗАВДАНЬ МІСТОБУДІВНОГО АНАЛІЗУ

Тема 5. Містобудівний аналіз ділянки (реконструкція мікрорайону)

Аналіз функціонального зонування території. Аналіз поверховості існуючої забудови. Аналіз транспортно-пішохідних зв'язків. Аналіз озеленення М1:1000(1:200). Техніка подачі - графічна. Проектна пропозиція реконструкції мікрорайону.

МОДУЛЬ 2.
ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Графічне оформлення роботи. Складання пояснювальної записки.

**4. Структура навчальної дисципліни
«ОСНОВИ МІСТОБУДІВНОГО АНАЛІЗУ»**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п(с)	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Містобудівний аналіз як передумова успішного проектного рішення												
Тема 1. Вступна лекція. Основні положення	8	2	-	-	-	6						
Тема 2 Соціальні основи розвитку містобудівних систем	10	4	-	-	-	6						
Тема 3. Класифікація завдань містобудівного аналізу	8	2	-	-	-	6						
Тема 4. Містобудівний аналіз і прийняття рішень	44	6	4	-	4	34						
Разом за змістовим модулем 1	70	14	4	-	4	52						
Змістовий модуль 2. Практичне вирішення завдань містобудівного аналізу												
Тема 5. Містобудівний аналіз ділянки (реконструкція мікрорайону)	90	6	32	-	32	52						
Разом за змістовим модулем 2	90	6	32	-	32	52						
Екзамен	30	-	-	-	-	-						

Усього годин	190	20	36	-	36	104						
Модуль 2												
ІНДЗ	20	-	-	-	20	20						
Усього годин	210	20	36	-	56	124						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Проблематика реконструкції центральних і периферійних районів середніх міст	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Видача завдання. Аналіз розташування ділянки в структурі міста.	2
2	Аналіз функціонального зонування території . М1:2000 (1:1000).	8
3	Аналіз поверховості існуючої забудови. М1:2000 (1:1000).	8
4	Аналіз транспортно-пішохідних зв'язків. М1:2000 (1:1000).	8
5	Аналіз озеленення М1:1000(1:200).	8

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Приклади проведення містобудівного аналізу і його графічної подачі в проектах	6
2	Соціальні основи розвитку містобудівних систем	6
3	Класифікація завдань містобудівного аналізу	6
4	Містобудівний аналіз і прийняття рішень	34
5	Аналіз функціонального зонування території . М1:2000 (1:1000).	6
6	Аналіз поверховості існуючої забудови. М1:2000 (1:1000).	6
7	Аналіз транспортно-пішохідних зв'язків. М1:2000 (1:1000).	6
8	Аналіз озеленення М1:1000(1:200).	6
9	Проектна пропозиція реконструкції мікрорайону	28

8. Індивідуальні завдання

1. Графічне оформлення проекту.
2. Складання пояснювальної записки.

9. Методи навчання

Розуміння містобудівного аналізу як передумови успішного проектного рішення формується у студентів шляхом проведення містобудівного аналізу ділянки для об'єкта нового будівництва і розроблення проектних пропозицій нової будівлі. В процесі виконання індивідуального завдання зусилля студентів спрямовані на вирішення питань:

- композиційно-містобудівного і функціонально-містобудівного оцінювання території;

- гармонійного поєднання нових будівель з існуючим середовищем.
- пов'язаних з ефективністю використання міських земель, що впливає на композицію об'єкта нового будівництва.

Навчальний процес у вищих навчальних закладах здійснюється у таких формах: лекційні заняття, практичні і семінарські заняття, виконання індивідуальних завдань, самостійна робота студентів, контрольні заходи.

Суть архітектурного проектування - це моделювання – створення проектної моделі об'єкту. Тут виділяються три етапи:

- підготовчий, передпроектний етап;
- етап творчого пошуку;
- етап творчого розроблення.

Підготовчий етап містить дві ланки: збір інформації і її методологічне опрацювання. Містобудівний аналіз проводиться на підготовчому етапі і включає обидві ланки. Інформацію (теоретичні знання) студент отримує на лекціях і шляхом самостійного опрацювання рекомендованої літератури і нормативних документів, завдання – у вигляді ситуаційного плану.

Видача завдання. При видачі завдання студент знайомиться з вихідними даними - запропонованою ситуацією.

Вивчення спеціальної літератури. Додаткову інформацію по темі студент отримує із спеціальної літератури, спеціалізованих періодичних видань, інтернету і оформляє її в конспекті з посиланнями на першоджерела.

Підготовчий етап завершується переглядом і оцінюванням схем проведеного містобудівного аналізу.

Етап творчого пошуку і розроблення - подача проектних пропозицій нової будівлі. Після цього студент приступає до виконання індивідуального завдання – графічного оформлення проекту на планшетах і складання пояснювальної записки.

Графічне виконання проекту. Креслення супроводжуються експлікаціями, умовними позначеннями і необхідними підписами.

Реферат. Для поглибленого вивчення теми, вироблення навиків наукової роботи студентам видається індивідуальне завдання - підготувати реферат і виступити по обраній темі на семінарському занятті.

Зміст написання реферату полягає в ґрунтовному викладі суті певної проблеми на основі узагальнення різноманітних джерел інформації (літератури, передового досвіду, власних пошуків тощо).

Обсяг реферату визначається специфікою досліджуваного питання і змістом матеріалів (документів), їх науковою цінністю та практичним значенням. Оптимальний обсяг реферату складає 10-15 сторінок. Реферат має відповідати вимогам до оформлення рукопису кваліфікаційної роботи: вступ і висновки в сумі не повинні перевищувати 20% від її загального обсягу; текст друкується через 1,5 інтервалу на одній сторінці стандартного аркуша з такими полями: ліве 30мм, праве – 15мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20мм; всі сторінки нумеруються: загальна нумерація починається з титульного листа, проте порядковий номер на ньому не ставиться.

На титульному листі вказуються: офіційна назва навчального закладу, факультету і кафедри; прізвище та ініціали автора реферату (абревіатура навчальної групи); повна назва теми; прізвище та ініціали наукового керівника, його науковий ступінь і вчене звання; місто, де знаходиться навчальний заклад, та рік написання реферату. Після титульного листа подається зміст реферату з точною назвою кожного розділу і вказуванням його сторінок.

Список використаних джерел складається з дотриманням загальновизнаних вимог до робіт, що готуються до друку. До списку використаних джерел мають бути включені лише безпосередньо використані в рефераті праці в алфавітному порядку авторів. Монографії і збірники, що не мають на титульному аркуші прізвища автора, включаються до загального списку за алфавітним розміщенням заголовку.

Структура реферату:

- титульний аркуш;
- зміст (план);
- вступ;
- розділи;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки(в яких наводяться ілюстрації, таблиці тощо);
- перелік умовних позначень

У вступі реферату обґрунтовується актуальність теми, її особливості. У вступі необхідно подати аналіз використаних джерел, назвавши при цьому авторів, які вивчали дану тематику.

Основну частину реферату складають кілька розділів, логічно поєднані між собою.

Виклад матеріалу в рефераті має бути логічним, послідовним, без повторень. Слід використовувати синтаксичні конструкції, характерні для стилю наукових документів, уникати складних граматичних зворотів, незвичних термінів і символів або пояснювати їх відразу, при першому згадуванні в тексті реферату. Терміни, окремі слова і словосполучення можна замінювати абрєвіатурами і сприйнятливими текстовими скороченнями, значення яких зрозуміле з контексту реферату.

Неприпустимо використовувати цитати без посилання на автора. При цитуванні будь-якого джерела недопустимі неточності. Цитатами не слід зловживати. Якщо якийсь документ потребує наведення його в тексті реферату в повному обсязі, то краще винести його в додатки.

У рефераті необхідно визначити і викласти основні тенденції дослідження, підтвердити їх найтипівішими прикладами, відобразити сучасні ідеї і гіпотези, методики і методичні підходи до вивчення проблеми.

Кожен розділ реферату повинен завершуватися короткими, чіткими і лаконічними висновками. Можна стисло вказати на перспективи подальшого дослідження даної проблеми.

Реферат оцінюється за такими критеріями: актуальність, наукова та практична цінність; глибина розкриття теми, вирішення поставлених завдань; повнота використання рекомендованої літератури; обґрунтування висновків; грамотність; стиль викладу; оформлення реферату; обсяг виконаної роботи; завершеність дослідження.

10. Методи контролю

Контроль успішності студента - це перевірка вироблених навичок проведення індивідуальної та самостійної роботи згідно робочої навчальної програми, вміння технічною мовою креслень подавати результати проведеного містобудівного аналізу, комплексно вирішувати в проектах містобудівні і архітектурно-художні завдання. Контроль успішності студента здійснюється з використанням методів, обраних університетом.

Контроль якості знань протягом семестру проводиться у формі оцінювання поточних практичних робіт, виставлення підсумкової оцінки за змістові модулі та ІНДЗ. В кінці семестру проводиться підсумкове тестування.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота	Підсумковий тест (екзамен)	Сума
---	----------------------------------	------

Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	ІНДЗ	100	100
T4	T5			
10	30	60		

T4,T5 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Шкала оцінювання

<i>100-бальна шкала</i>	Оцінка за національною шкалою	Визначення
90 – 100	відмінно	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи лише з незначною кількістю помилок
83 – 89	добре	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
76 – 82		Добре – в загальному правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок
68 – 75	задовільно	Задовільно – непогано, але з великою кількістю недоліків
60 – 67		Достатньо – відповідь, робота задовольняє мінімальні критерії
1 – 59	незадовільно	Незадовільно - відповідь, робота не задовольняє мінімальні критерії

12. Методичне забезпечення

1. Питання для підсумкового контролю.
2. Фондові студентські графічні роботи.

13. Рекомендована література

Базова

1. Б.С.Посацький. Основи урбаністики. Територіальне і просторове планування. Навч. посібн.- Л.:«Львівська політехніка», 2010р.
2. Посацький Б.С. Основи урбаністики. Територіальне і просторове планування. Навч. посібн. 2- вид., доповнене. – Л.:«Львівська політехніка», 2011р.
3. Кушніренко М.М. Методи передпроектного аналізу в містобудуванні: Навч. посібн. –К.: 1996р.
4. Соціально-економічна географія України: Підручник/ За ред. О.І.Шаблія.- Л.: «Світ», 1994р.
5. Габрель М.М. Просторова організація містобудівних систем.- К.: «Вид. дім А.С.С», 2004р.

6. Містобудування. Довідник проектувальника \ За ред. Т.Ф. Панченко. – К.: «Укрархбудінформ», 2001р.
7. Архітектура. Короткий словник-довідник./За ред. А.П.Мардера. –К.: « Будівельник», 1995р.
8. ДБН 360-92**.Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень.
Допоміжна
9. Б.С.Посацький. Формування архітектурного образу міста: Навч. посібник. – К.: « ІСДО-ЛПІ», 1993р.
10. З. Гидион. Пространство, время, архитектура .- М: «Стройиздат», 1984г.
11. З.Н Яргина. Градостроительный анализ. - М.:«Стройиздат», 1984г.

14. Інформаційні ресурси

1. Література і нормативні документи бібліотечного фонду.
2. Масиви документів архіву університету.
3. Спеціалізовані періодичні видання.
4. Інтернет.